

Udenrigsudvalget, 20. januar 2011
Dagsordenspunkt nr. 1: Orientering om partnerlandsvalg

[Dette dagsordenspunkt er en opfølgning på URU drøftelsen den 2. december, hvor udvalget modtog en generel orientering om valget af partnerlande og den bredere fokusering af den danske bistand. Dagsordenspunktet er en lejlighed til at orientere om den specifikke beslutning om at udfase Cambodja, Benin og Zambia som danske partnerlande. Hovedargumentet er, at for at effektivisere bistanden og skabe rum til prioriterede indsatser indenfor den udviklingspolitiske strategis hovedområder, herunder økonomisk vækst og beskæftigelse og øget engagement i skrøbelige stater, er det nødvendigt at reducere antallet af partnerlande.]

Indledning

- Som fremhævet under drøftelsen i Udenrigsudvalget den 2. december, lægges der i Regeringens nye udviklingspolitiske strategi vægt på, at Danmark skal have et stærkere engagement i færre lande. Hvis vi vil have råderum til nye udviklingspolitiske prioriteter og større gennemslagskraft i de valgte partnerlande, må der udfases i andre.
- Der blev gennemført en offentlig høringsproces om landevalget i perioden 3. – 17. december. Der kom flere gode bidrag. Gennemgående er der en forståelse for, at fokusering på færre partnerlande kan være med til at skabe øget gennemslagskraft og effektivitet. Flere bidrag understregede, at fattigdomsbekæmpelse fortsat skal være hovedprioriteten og drivkraften i udviklingspolitikken. Men samtidig var der en forståelse for at varetagelse af danske interesser bør indgå som et naturligt element af den danske udviklingspolitik, herunder hensyntagen til sikkerhedspolitiske og kommercielle interesser. Enig i denne betragtning – der er ikke en modsætning mellem fattigdomsbekæmpelse og varetagelse af danske interesser.

Landvalg

- Som nævnt på mødet den 2. december, er det regeringens intention at fortsætte denne trinvise tilgang til reduktionen af partnerlande. Det er på den baggrund besluttet at **udfase fra Zambia, Benin og Cambodja**.
- Det er vigtigt at understrege, at dette ikke er en straffeaktion.
- Udfasningen sker for at styrke effekten af bistandssamarbejdet ved at fokusere indsatsen således, at vi får større gennemslagskraft og tyngde i de lande, hvor vi bliver. Det følger også af det internationale samarbejde om øget bistandseffektivitet som flyder af Accra Agenda for Action.
- Derudover ønsker jeg at skabe et større rum til nye initiativer i opfølgning af den nye udviklingspolitiske strategi og de prioritetsområder som er fastlagt heri.
- Der er selvfølgelig også der specifikke argumenter for, hvorfor netop disse tre lande er udvalgt – som jeg kort vil gennemgå.

- - - o 0 o - - -

Zambia

- Zambia er i en økonomisk situation, som vil kunne gøre landet i stand til at drive fattigdomsbekæmpelsen med egne midler. De høje kobberpriser og flere års rekordhøst har styrket den zambiske økonomi, og samtidig

råder landet over internationalt efterspurgte råstoffer og et betydeligt uudnyttet potentiale på energiområdet. Der er behov for at udnytte dette egenfinansieringspotentiale bedre, f.eks. reform af beskatningssystemet og beskatning af råvarer.

- Men det hører også med til billedet, at udviklingen m.h.t. sikring af god regeringsførelse, ikke mindst bekæmpelse af korrupsion, har været skuffende i Zambia de seneste år.
- Den danske støtte har indenfor de prioriterede sektorer skabt markante resultater, som giver Zambia et godt udgangspunkt for den videre udvikling. F.eks. har det danske engagement i uddannelsessektoren haft fokus på forbedring af kvaliteten i uddannelsen og længere skoleforløb for piger – og sikret markante fremskridt i opnåelsen af MDG-målene. 97% af alle børn kommer i skole, sammenlignet med 80% i 1990, mens 83% afslutter grundskolen i dag mod 64% i 1990.

Benin

- Benin skal generelt have anerkendelse for at have gennemgået en vanskelig demokratiseringsproces de sidste årtier. Men den politiske elite har kun i begrænset omfang formået at gennemføre de påkrævede politiske og økonomiske reformer.
- Det er samtidig vigtigt at sikre størst mulig synergi i det danske landevalg i Vestafrika. I den sammenhæng er Benin kun i mere begrænset omfang en aktiv deltager i den regionale integrationsproces i Vestafrika. Ud fra

en sikkerhedspolitisk betragtning – i lyset af den stigende udfordring fra Al Qaeda i Sahel-området (AQIM) – vurderes det vigtigere at fastholde et dansk engagement i Sahel-landene frem for i Benin.

- Danmark har ydet et væsentligt bidrag til de fremskridt, der har været i Benin indenfor uddannelse og landbrug. Landbefolkningen har fået adgang til jobs, nye produktionsmetoder og mikrokreditter. På uddannelsesområdet har Danmark sikret bedre vilkår for både skolebørn samt unge og voksne, der har fået adgang til faglige og tekniske uddannelser. Fra 1990 til i dag er der bl.a. sket følgende fremskridt: Flere børn i skole (fra 38% til 89%), flere børn som afslutter grunduddannelsen (fra 17% til 59%).

Cambodja

- Cambodja har i mange år oplevet solid økonomisk vækst. Og væksten forventes at stige yderligere, når olie – og naturgasudvindingen ud for Cambodjas kyster indledes. Olie- og naturgasudvindingen ventes at ville indbringe den cambodjanske statskasse betydelige indtægter de kommende år.
- Udviklings samarbejdet med Cambodja indledtes i starten af 1990erne, men har aldrig været et fuldt programsamarbejde på højde med det, Danmark har haft i andre danske partnerlande. Der er heller ikke en dansk ambassade i Cambodia. Tiden var kommet til at beslutte om programmet skulle udvides eller afsluttes. Da der samtidig er andre

tungtvejende udenrigs- og udviklingspolitiske prioriteter i Asien, er beslutningen at udfase fra Cambodja.

- Der er fortsat udfordringer i Cambodja, men det danske udviklingssamarbejde har været med til at skabe resultater der gør det muligt for Cambodja at fortsætte den positive udvikling også når den danske bistand ophører. Andelen af befolkningen som lever under fattigdomsgrænsen er faldet fra 35 % i 2004 til 26 % i 2010.

- - - o 0 o - - -

- For alle tre lande gælder, at den danske bistand vil blive udfaset på en ordentlig måde, således at de resultater, der er opnået, konsolideres. Som udgangspunkt arbejder vi med tre-årige udfasninger.
- Prioritering af ulandsrammen sker i forbindelse med regeringens finanslovsforslag, der som vanligt fremlægges i august. Her vil være rig mulighed for at drøfte, hvor de frigivne midler skal bruges. Prioritet vil blive givet til strategiens hovedområder - især indsatser i skrøbelige stater, fremme af frihed, demokrati og god regeringsførelse samt fremme af økonomisk vækst og beskæftigelse.
- Den regionale fordeling vil blive fastholdt, således at hovedparten af bistanden fortsat går til Afrika.

Den videre proces

- Myndighederne i de tre berørte lande er blevet underrettet om beslutningen via vores ambassader. De herværende akkrediterede ambassadører er også blevet orienteret i dag.
- På embedsmandsniveau vil der derefter – i løbet af kort tid – blive fulgt op med besøg i landene. Formålet med disse besøg er en mere detaljeret drøftelse af udfasningsplanerne – både med myndighederne og andre interessenter. Vi vil også drøfte med andre lande og organisationer mulighederne for at de viderefører indsatser.